

NOORTEURING

Tellija: SA Archimedes Noorteagentuur

TALLINN

Detsember 2015

www.saarpoll.ee

SISUKORD

KOKKUVÕTE.....	3
UURINGU TAUST	5
Uuringu metoodika	5
UURINGU PÕHITULEMUSED.....	7
1. Huvialad.....	7
2. Infokanalid.....	12
3. Rahvusvahelised võimalused	16
4. Rahvusvahelisi võimalusi kasutanud noored	25

KOKKUVÕTE

Sotsiaal- ja turu-uuringute firma Saar Poll viis läbi 2015. aasta novembris–detsembris veebiuuringu, mis käsitleb Eesti noorte huvialasid, kasutatavaid infokanaleid ning teadlikkust rahvusvahelistest võimalustest. Uuringu käigus küsitleti kokku 300 Eesti elanikku vanuses 13–21 eluaastast ning käesoleva uuringu tulemused on laiendatavad Eesti elanikkonnale vastavas vanuses.

Uuringu tulemused näitavad, et:

- Kõige levinumad vaba aja veetmise võimalused noorte seas on huviringides käimine (62%) ning huvialadega iseseisvalt tegelemine (55%). 19–21-aastased noored tegelevad rohkem oma huvialadega iseseisvalt, 13–18-aastased noored ja maa-asulates elavad noored osalevad oluliselt rohkem noorteühingutes, õpilasesinduse töös ning käivad rohkem noortekeskuses ja huviringides.
- Kõige enam huvi pakkuvad teemad noorte seas on reisimine, muusika (33%) ja sport (29%). Huvi reisimise vastu vanusega kasvab, kuid huvi spordi, muusika ja huviringide vastu vanuse kasvades langeb.
- Huvipakkuvate teemade kohta saavad noored kõige sagedamini infot Facebookist, YouTube'ist, sõpradelt, tuttavatelt ja vanematelt. Ligi iga viies noor ei saa mitte kunagi infot huvikooli/huviringi õpetajatelt ning kooli töötajatelt. Huvipakkuvate teemade kohta info saamiseks ei kasuta mitte kunagi noortekeskusi 39% küsitlusele vastajatest ning sarnaselt noorteorganisatsioone ei kasuta kunagi 37% vastajatest.
- Kõige populaarsemad interneti leheküljed või ajalehed/ajakirjad noorte seas on Facebook, Delfi, Postimees ja YouTube.
- Enamik (88%) noortest on kuulnud vähemalt ühest neile suunatud rahvusvahelisest võimalusest. Kõige enam on noored teadlikud vahetusõpilasena õppimisest välismaal (76%), töötamisest välismaal (65%) ja vahetusüliõpilasena õppimisest välismaal (64%). Vanuse kasvades üldiselt kasvab ka teadlikkus erinevatest noortele suunatud rahvusvahelistest võimalustest. Naissoost noored on meessoost noortest keskmisest veidi enam teadlikumad kõikidest rahvusvahelistest võimalustest, samuti on nad noortele suunatud rahvusvahelistest võimalustest huvitatud rohkem kui meessoost vastajad.
- Kõikidest küsitlusele vastanud noortest on 18% ise kasutanud mõnda noortele suunatud rahvusvahelist võimalust. Rahvusvaheliste võimaluste kasutamine vanusega kasvab. Samuti ilmneb, et naissoost noorte seas on oluliselt rohkem rahvusvahelisi võimalusi kasutanuid kui meessoost noorte seas. Iga kolmas noor, kes ei ole rahvusvahelist võimalust kasutanud, toob põhjenduseks selle, et ei oma selleks piisavalt raha.

- Küsitlusele vastanutest 73% sooviks osaleda vähemalt ühes rahvusvahelises projektis. Kõige rohkem soovivad noored neile suunatud rahvusvahelistest võimalustest kasutada töötamist välismaal (37%), seejärel vahetusõpilasena õppimist välismaal (36%) ja praktika sooritamist välismaal (35%). Loogiline tulemus on, et nooremad vastajad on oluliselt rohkem huvitatud vahetusõpilasena õppimisest välismaal, seevastu huvi välismaal töötamise, praktika sooritamise ning vahetusüliõpilasena õppimise vastu vanusega oluliselt kasvab.
- Üldiselt noored, kes on osalenud mõnes rahvusvahelises projektis/programmis, tegelevad erinevate huvialadega aktiivsemalt. Noorte seas, kes ei ole kasutanud rahvusvahelisi võimalusi, on 8 protsendipunkti võrra rohkem neid, kes ei tegele mitte ühegi huvialaga.

UURINGU TAUST

Sotsiaal- ja turu-uuringute firma Saar Poll viis läbi 2015. aasta novembris–detsembris veebiuuringu, mis käsitleb Eesti noorte huvialasid, kasutatavaid infokanaleid ning teadlikkust noortele suunatud rahvusvahelistest võimalustest. Käesoleva uuringu tellijaks on SA Archimedes Noorteagentuur.

Käesolev aruanne käsitleb peamiselt järgnevaid teemasid:

- vaba aja veetmise võimaluste kasutamine;
- huvipakkuvad valdkonnad;
- kasutatavad infokanalid;
- teadlikkus rahvusvahelistest võimalustest

Järgnevalt tutvustatakse uuringu metoodikat, misjärel esitatakse ülevaade uuringu peamistest tulemustest.

Uuringu metoodika

Ajavahemikul 25.11–14.12.2015 viis sotsiaal- ja turu-uuringute firma Saar Poll läbi üleriigilise veebiküsitluse 13–21-aastaste Eesti elanike seas. Kokku küsitleti 300 noort. Valimi koostamiseks kasutati juhuvaliku meetodit eelvärvatud veebipaneeli liikmete hulgast. Veebipaneel on e-maili aadresside kogum, mille puhul on vastajad eelnevalt andnud nõusoleku erinevates uuringutes osalemiseks. Valimisse sattunud paneeliliikmele saadeti tema isiklikule e-posti aadressile kutse uuringus osalemiseks. Kutse tekst sisaldas uuringu tutvustust, uuringulinki ja infot küsimustikule vastamiseks kuluva aja kohta. Kuna veebipaneeli liikmeteks on Eesti elanikud alates 15. eluaastast, siis antud uuringus jõuti 13- ja 14-aastaste vastajateni läbi nende vanemate/hooldajate, kes on veebipaneelis, küsides esmalt nende nõusolekut lapse uuringus osalemiseks ning nõustumise korral lapse isiklikku e-maili aadressi.

Saadud küsitlustulemi ja statistilise mudeli võrdlemisel ilmnenud erisuste vähendamiseks kaaluti saadud tulemit Tabelis 1 toodud sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes. Sotsiaal-demograafiliste tunnuste mudeli koostamisel on kasutatud rahvastikustatistika andmeid seisuga 01.01.2015. Käesoleva uuringu tulemused on laiendatavad Eesti elanikkonnale vanuses 13–21 eluaastat; sealjuures jääb maksimaalse valimivea suurus 95-protsendilisel usaldusnivool 5,65% piiridesse (väiksemate alagruppide vaatlemisel võib viga olla suurem). Joonisel 1 on esitatud vastajate jaotused ülejäänud sotsiaal-demograafiliste näitajate lõikes.

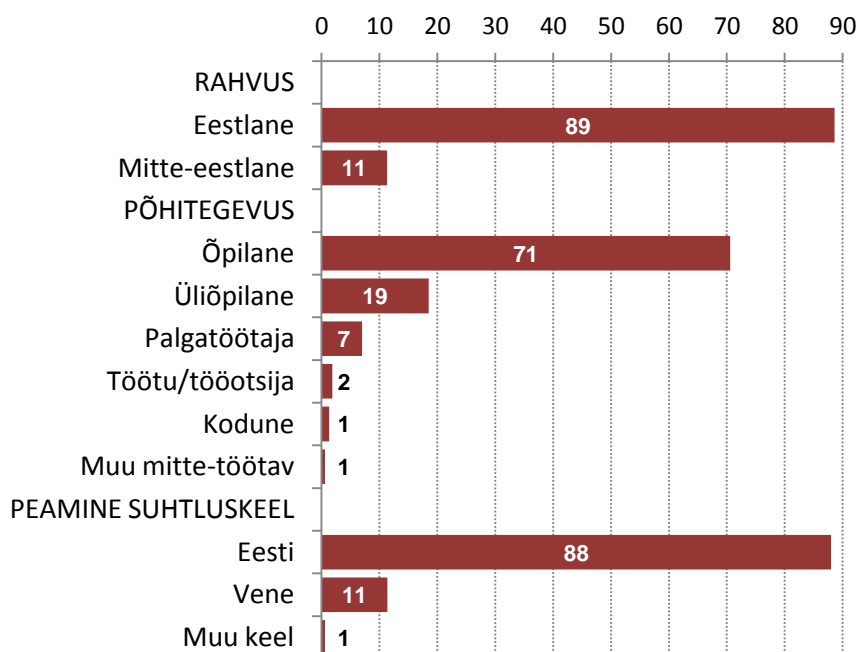
Tabel 1. Valimi iseloomustus sotsiaal-demograafiliste tunnuste alusel (N¹=300)

	Mudel (%)	Saadud küsitlustulem (%)	Kaalutud küsitlustulem (%)
SUGU			
Mees	51,5	53,3	51,5
Naine	48,5	46,7	48,5
VANUS			
13–15	32,4	33,0	32,4
16–18	32,0	33,0	32,0
19–21	35,6	34,0	35,6
ELUKOHT*			
Linnaline asula	63,4	76,3	63,4
Maa-asula	36,6	23,7	36,6
REGIOON**			
Põhja-Eesti	39,2	39,3	39,2
Lääne-Eesti	12,5	12,7	12,5
Kesk-Eesti	11,0	11,0	11,0
Kirde-Eesti	10,3	9,7	10,3
Lõuna-Eesti	27,1	27,3	27,1

*Elukohatüübi puhul on lähtutud Statistikaameti määratlusest. Linnaliste asulate hulka on arvestatud linnad, vallasisesed linnad ja alevid, maa-asulate hulka alevikud ja külad.

**Põhja-Eesti alla kuulub Harjumaa (sh Tallinn). Lääne-Eesti alla kuuluvad Hiiumaa, Läänemaa, Pärnumaa ja Saaremaa. Kesk-Eesti alla kuuluvad Järvamaa, Lääne-Virumaa ja Raplamaa. Kirde-Eesti alla kuulub Ida-Virumaa. Lõuna-Eesti alla kuuluvad Jõgevamaa, Põlvamaa, Tartumaa, Valgamaa, Viljandimaa ja Võrumaa.

Joonis 1. Vastajate ülejäänud taustaandmed (%; N = 300)

*Siin ja edaspidi võib protsentide summa olla 100-st ühe protsendipunkti võrra suurem või väiksem, sest protsendid on ümardatud täisarvuni.

¹ Siin ja edaspidi tähistab N vastajate arvu.

UURINGU PÕHITULEMUSED

1. Huvialad

Esmalt kaardistati, milliseid vaba aja veetmise võimalusi noored kasutavad. Tabel 2 annab ülevaate vaba aja veetmise võimaluste kasutamisest sotsiaal-demograafiliste näitajate lõikes. Kõige levinumad vaba aja veetmise võimalused noorte seas on huviringides käimine (62%) ning huvialadega iseseisvalt tegelemine (55%). Kõige vähem esineb vaba aja tegevusena noortekogus ja noortevolikogus osalemist (3%). Soo lõikes vaba aja veetmise võimaluste kasutamine oluliselt ei erine ning rahvuse lõikes ilmneb suurem erinevus vaid noortekeskuses käijate puhul – mitte-eestlaste seas on 8 protsendipunkti võrra vähem neid, kes oma vaba aega noortekeskuses veedavad. Võimalik, et venekeelsetele noortele suunatud tegevusi ongi noortekeskustes veidi vähem. Maa-asulates ning linnalistes asulates elavate noorte seas esineb mõnevõrra rohkem erinevusi. Maa-asulates elavate noorte seas on rohkem noorteühingus ja õpilasesinduse töös osalejaid ning huviringides ja noortekeskuses käijaid. Seda võib seletada asjaoluga, et linnalistes asulates on noortel vaba aja veetmiseks rohkem erinevaid meelelahutuslikke võimalusi.

Tabel 2. Milliseid järgnevaid vaba aja veetmise võimalusi Te kasutate? (%; N = kõik vastajad)

	Käin huviringis (nt sporditrennis, kunstikoolis, laulukooris jne)	Osalen noorteühingus	Käin noortekeskuses	Osalen õpilasesinduse töös	Osalen noortekogus/volikogus	Tegelen huvialadega iseseisvalt	Ei tegele mitte ühegi huvialaga
Kokku	62	9	10	15	3	55	9
Mees	62	8	7	13	1	52	10
Naine	61	10	12	17	6	58	7
13–15 a	82	7	10	16	2	41	9
16–18 a	65	13	16	21	6	52	8
19–21 a	40	7	4	7	2	70	9
Eestlane	62	9	11	14	3	55	8
Mitte-eestlane	60	8	3	18	6	53	10
Linnalised asulad	57	6	8	12	3	56	8
Maa-asulad	69	14	13	20	4	54	10
Põhja-Eesti	60	6	8	10	2	55	12
Lääne-Eesti	56	9	14	30	6	65	4
Kesk-Eesti	58	10	20	14	0	64	6
Kirde-Eesti	73	9	12	11	3	44	0
Lõuna-Eesti	63	13	6	15	5	51	10

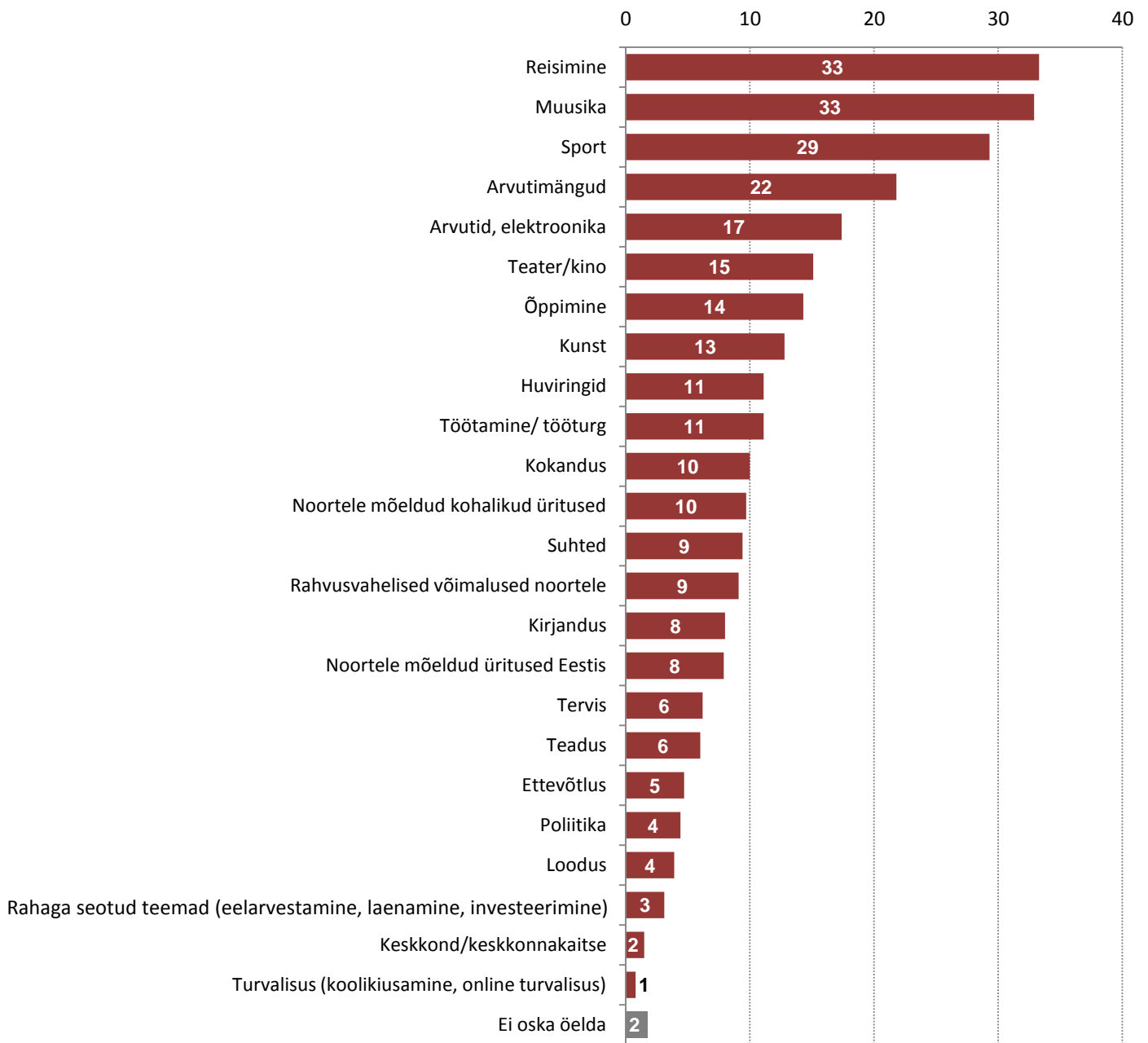
*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

**Tabelis on punasega tähistatud vaba aja veetmise võimaluste kasutamise olulisemad erisused sotsiaal-demograafiliste näitajate lõikes.

Kui vanematesse vanusegruppidesse kuuluvad noored tegelevad pigem oma huvialadega iseseisvalt, siis nooremad osalevad oluliselt rohkem noorteühingutes, õpilasesinduse töös ning käivad rohkem noortekeskuses ja huviringides. Huvialadega iseseisvalt tegelevaid noori on kõige rohkem Lääne- ja Kesk-Eesti elanike seas. Noori, kes ei tegele mitte ühegi huvialaga on kõige enam Põhja-Eestis.

Järgnevalt paluti noortel etteantud nimekirjast valida 3 teemat, mis neile kõige enam huvi pakuvad (Joonis 2). Kõige enam mainiti reisimist, muusikat (33%) ja sporti (29%). Kõige vähem populaarsed teemad noorte seas on turvalisus (koolikiusamine, online turvalisus) ja keskkond/keskkonnakaitse.

Joonis 2. Millised järgnevad teemad Teid kõige enam huvitavad? Palun märkige kuni 3 teemat. (%; N = kõik vastajad)

*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

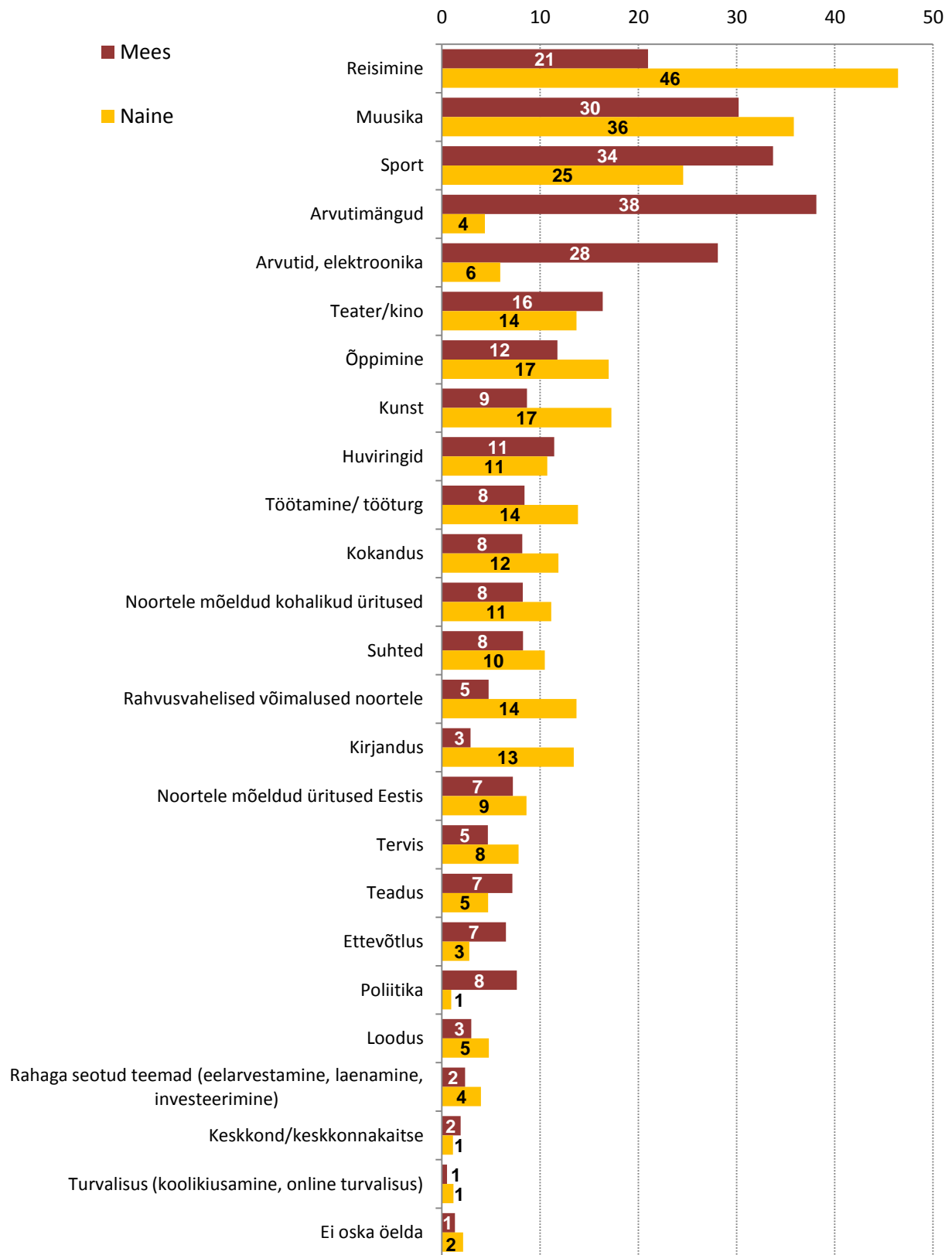
Huvipakkuvaid teemasid rahvuste lõikes uurides ilmneb, et eesti rahvusest noortele pakub reisimine, muusika ja suhted mõnevõrra enam huvi kui mitte-eestlastele, samas mitte-eestlased on huvitatud spordist, õppimisest ja noortele mõeldud üritustest Eestis rohkem kui eestlased. Teiste huvipakkuvate teemade puhul rahvuse lõikes suuri erinevusi ei esine.

Huvipakkuvate teemade populaarsus erineb mõnevõrra sõltuvalt noore elukohast. Võrreldes maa-asulates ja linnalistes asulates elavaid noori, selgub, et maa-asulate noored on rohkem huvitatud arvutimängudest, huviringidest ja neile mõeldud kohalikest üritustest. Linnaliste asulate noored on spordist huvitatud veidi rohkem kui maa-asulate noored. Selle põhjuseks võib olla, et linnalistes asulates on rohkem võimalusi tegeleda erinevate spordialadega.

Joonisel 3 on esitatud noortele enim huvi pakkuvad teemad soo lõikes. Iga teine naissoost noor on huvitatud reisimisest, samas meessoost noortest on huvitatud reisimisest vaid iga viies. Muusika, kunst, kirjandus ja rahvusvahelised võimalused noortele on samuti populaarsemad naissoost vastajate seas. Ootuspärane tulemus on, et arvutimängudest, arvutitest, elektroonikast on huvitatud oluliselt rohkem meessoost noored – arvutimängudest huvitatuid on meessoost vastajate seas 34 protsendipunkti võrra rohkem kui naissoost vastajate seas ning arvutitest ja elektroonikast huvitatuid on meessoost vastajate seas rohkem 22 protsendipunkti võrra. Poliitikat ja sporti valisid huvipakkuvaks teemaks samuti pigem meessoost noored.

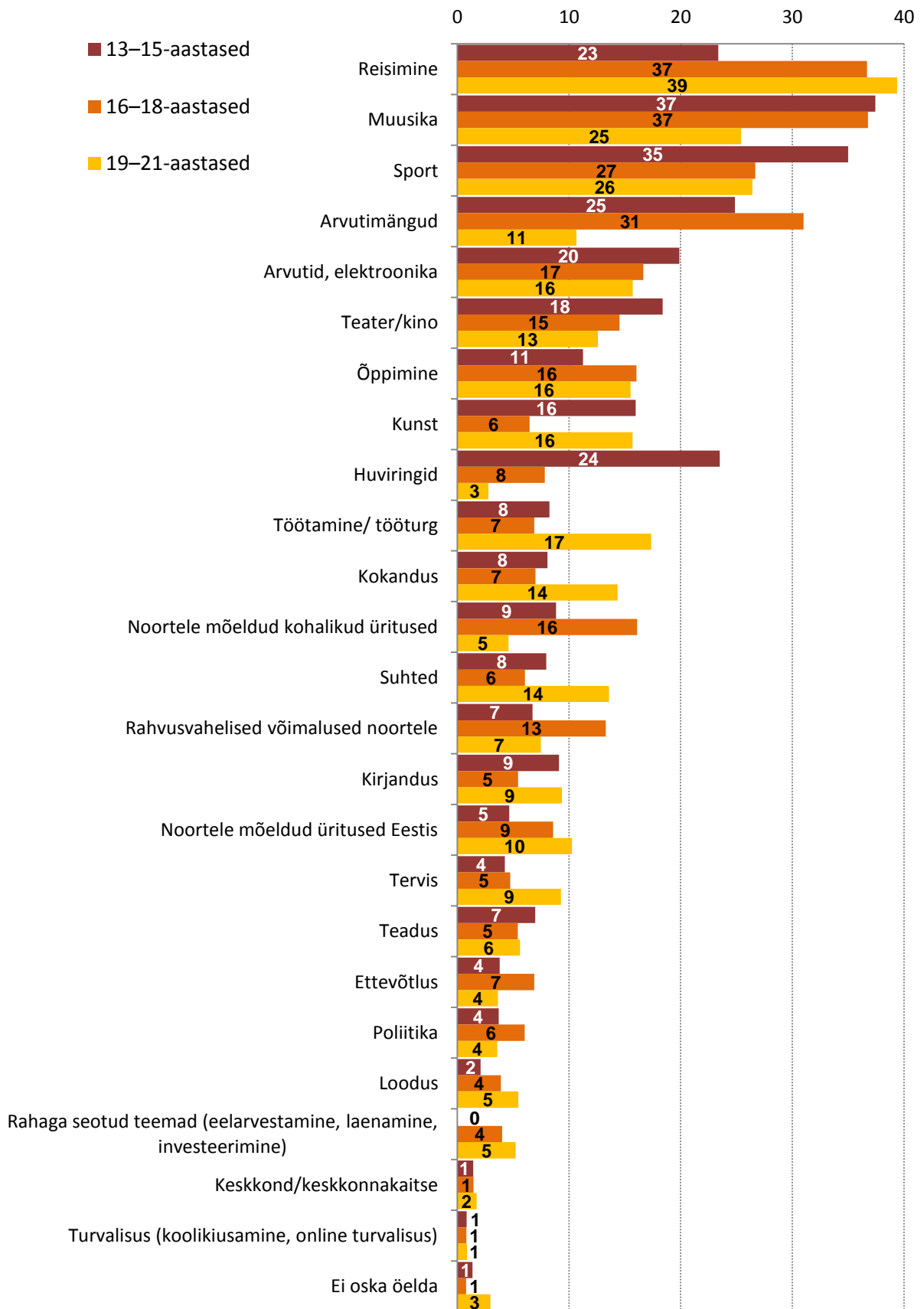
Huvipakkuvad teemad erinevad ka vanusegruppide lõikes (Joonis 4). 13–15-aastaste noorte seas on kõige populaarsemateks teemadeks muusika (37%) ja sport (35%), 19–21-aastastele pakub kõige rohkem huvi reisimine (39%) ja seejärel sport (26%) ning muusika (25%). Selle põhjuseks võib olla, et tõenäoliselt on vanemal vanusegrupil ka rohkem võimalusi ning vabadust maailma avastada. Kui huvi reisimise vastu vanusega kasvab, siis huvi muusika, spordi ja huviringide vastu vanuse kasvades langeb. Viimane võib olla tingitud sellest, et erinevad huviringid ongi enamasti suunatud kuni 19-aastastele noortele. 19–21-aastased on noorematest rohkem huvitatud iseseisva elu alustamisega seotud teemadest: töötamisest/tööturust, kokandusest ja suhetest.

Joonis 3. Huvipakkuvad teemad soo lõikes. (%; N = kõik vastajad)

*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

Joonis 4. Huvipakkuvad teemad vanusegruppide lõikes. (%; N = kõik vastajad)

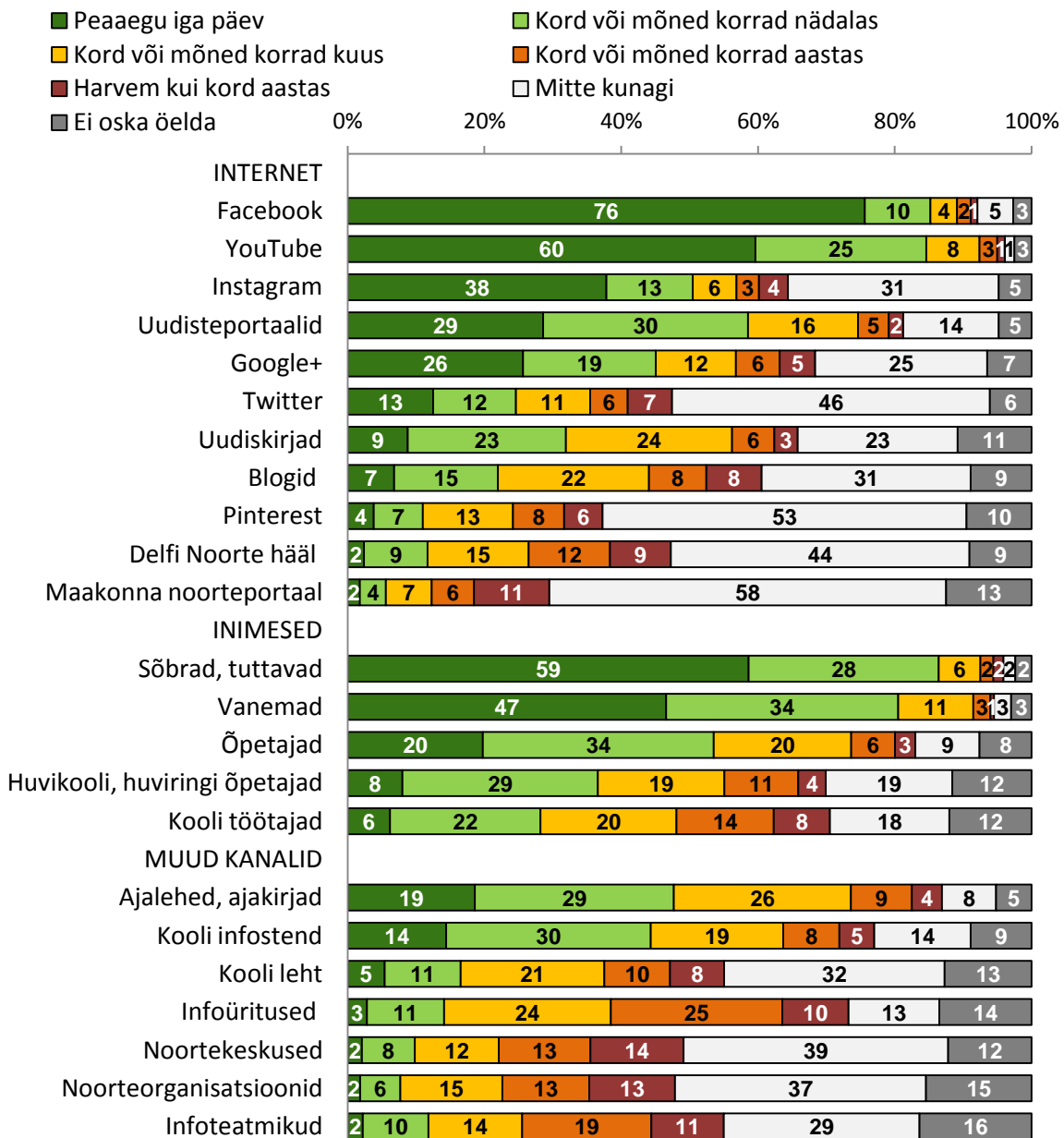

*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

2. Infokanalid

Käesolevas peatükis on käsitletud, milliseid erinevaid kanaleid Eesti noored kasutavad, et saada infot huvipakkuvate teemade kohta. Joonisel 5 on kajastatud erinevate kanalite kasutatavuse sagedus huvipakkuvate teemade kohta info saamiseks. Jooniselt nähtub, et sotsiaalvõrgustikud on noorte igapäevaelu loomulik osa. Enamik noori kasutab huvipakkuvate teemade kohta info saamiseks interneti kanalitest kõige sagedamini Facebooki ning YouTube'i. Vähemalt üks kord nädalas kasutab Facebooki 86% ja YouTube'i 85% noortest. Veidi üle poole küsitlusele vastanud noortest ei kasuta huvipakkuvate teemade kohta info saamiseks mitte kunagi Pinteresti ja maakonna noorteportaali. Ligi pooled noored ei kasuta kunagi Twitterit ja Delfi Noorte häält.

Joonis 5. Kui sageli Te kasutate järgnevaid kanaleid endale huvipakkuvate teemade kohta info saamiseks? (N = kõik vastajad)

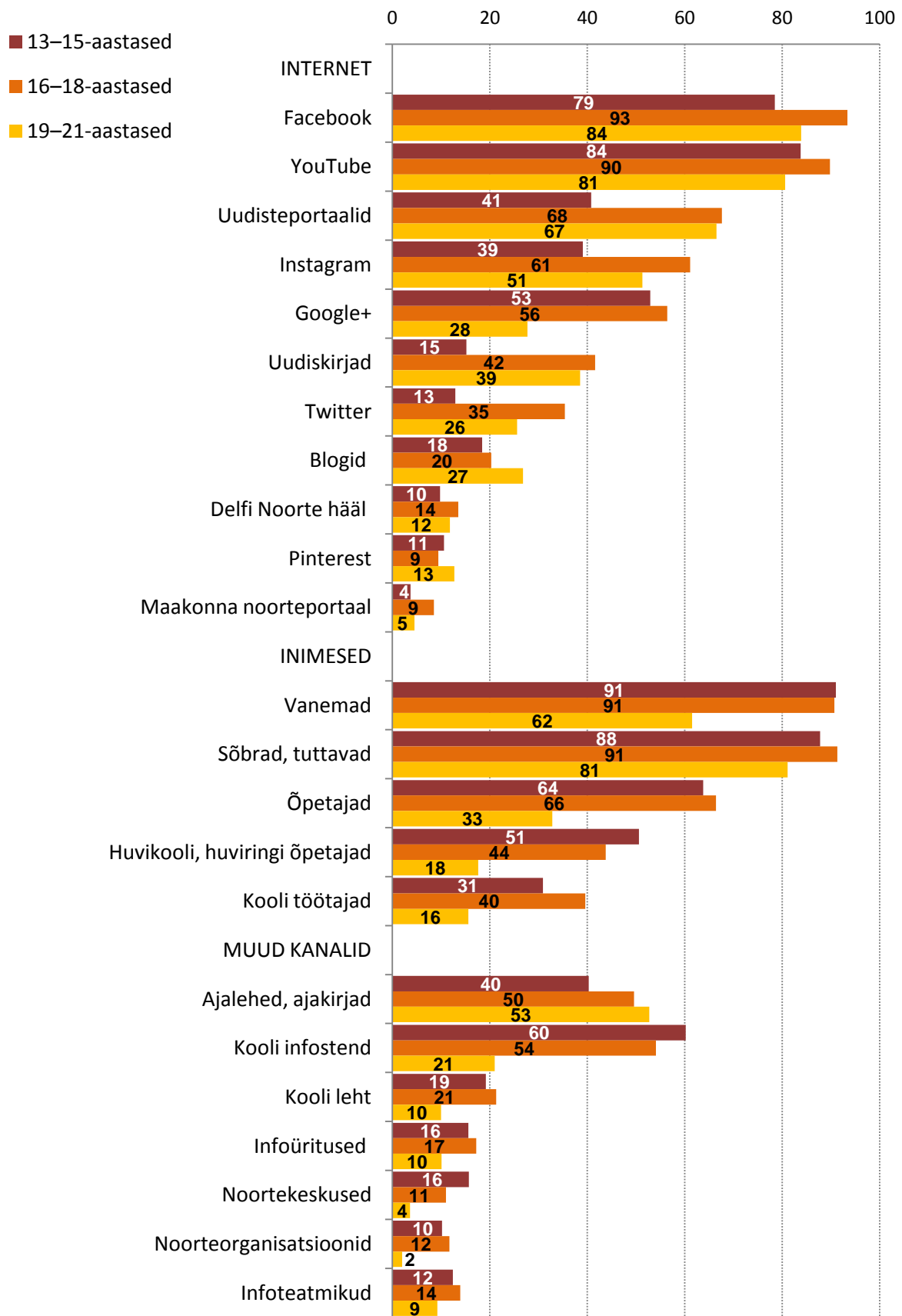
Sõpradelt ja tuttavatelt saab infot huvipakkuvate teemade kohta vähemalt kord nädalas 87% noortest ning oma vanematelt 81% noortest. Ligi iga viies noor ei saa mitte kunagi infot huvikooli/huviringi õpetajatelt ning kooli töötajatelt. Huvipakkuvate teemade kohta info saamiseks ei kasuta mitte kunagi noortekeskusi 39% küsitlusele vastajatest ning noorteorganisatsioone ei kasuta kunagi 37% vastajatest. Noortekeskused, noorteorganisatsioonid ja ka infoteatmikud, infoüritused, koolileht, maakonna noorteportaal ning Delfi Noorte hääl on noorte seas kõige harvemini kasutatavad infokanalid. Samas tuleb siinkohal arvestada, et infoüritusi ei toimu igapäevaselt ning koolileht ilmub periooditi, mis tähendab, et noortel pole ka võimalik nendest kanalitest infot sagedamini saada. Lähtuvalt eelnevast, tuleks noortele olulist infot edastada pigem erinevate sotsiaalvõrgustike kaudu või muuta erinevad noorteportaalid ja -keskused ja -lehed sihtrühmale atraktiivsemaks.

Infokanalite kasutamise sagedus noorte seas maa-asulate ja linnaliste asulate elanike puhul oluliselt ei erine. Küll aga on märgata erinevusi soo lõikes interneti kanalite puhul. Selgub, et naissoost noored on aktiivsemad sotsiaalvõrgustike kasutajad ehk nad kasutavad interneti kanaleid huvipakkuvate teemade kohta info saamiseks sagedamini kui meessoost noored. Kõige suurem erinevus ilmneb Twitteri kasutatavuses – naissoost noorte seas on võrreldes meessoost noortega 18 protsendipunkti võrra rohkem neid, kes kasutavad info saamiseks Twitterit vähemalt kord nädalas.

Võrreldes infokanalite sagedasi (vähemalt kord nädalas) kasutajaid vanusegruppide lõikes, selgub, et 19–21-aastaste seas on võrreldes noorematega vähem neid, kes saavad huvipakkuvate teemade kohta sagedasti infot vanematelt, sõpradelt, tuttavatelt õpetajatelt, huvikooli või -ringi õpetajatelt ja kooli töötajatelt (Joonis 6). Seda tulemust võib põhjendada asjaoluga, et osa antud vanusegruppi kuulujatest on juba alustanud iseseisvat elu ning pole enam niivõrd seotud kooli ja kõiksugu huviringidega. 19–21-aastased saavad infot kõige sagedamini Facebookist, YouTube'ist ja sõpradelt ning tuttavatelt. 13–15-aastased saavad huvipakkuvate teemade kohta infot kõige sagedamini vanematelt ning sõpradelt ja tuttavatelt. 16–18-aastased kasutavad väga sagedasti mitmeid erinevaid kanaleid – vähemalt korda nädalas saab nendest enamik infot Facebookist, YouTube'ist, sõpradelt, tuttavatelt ja vanematelt.

Rahvuste lõikes ilmneb, et eestlased kasutavad peaaegu kõiki kanaleid info saamiseks sagedamini kui mitte-eestlased. Kõige suurem erinevus kanalite kasutatavuses ilmneb Facebooki puhul. Ka sõpradelt, tuttavatelt ning ajalehtedest ja ajakirjadest saavad eestlased huvipakkuvat infot oluliselt sagedamini kui mitte-eestlased.

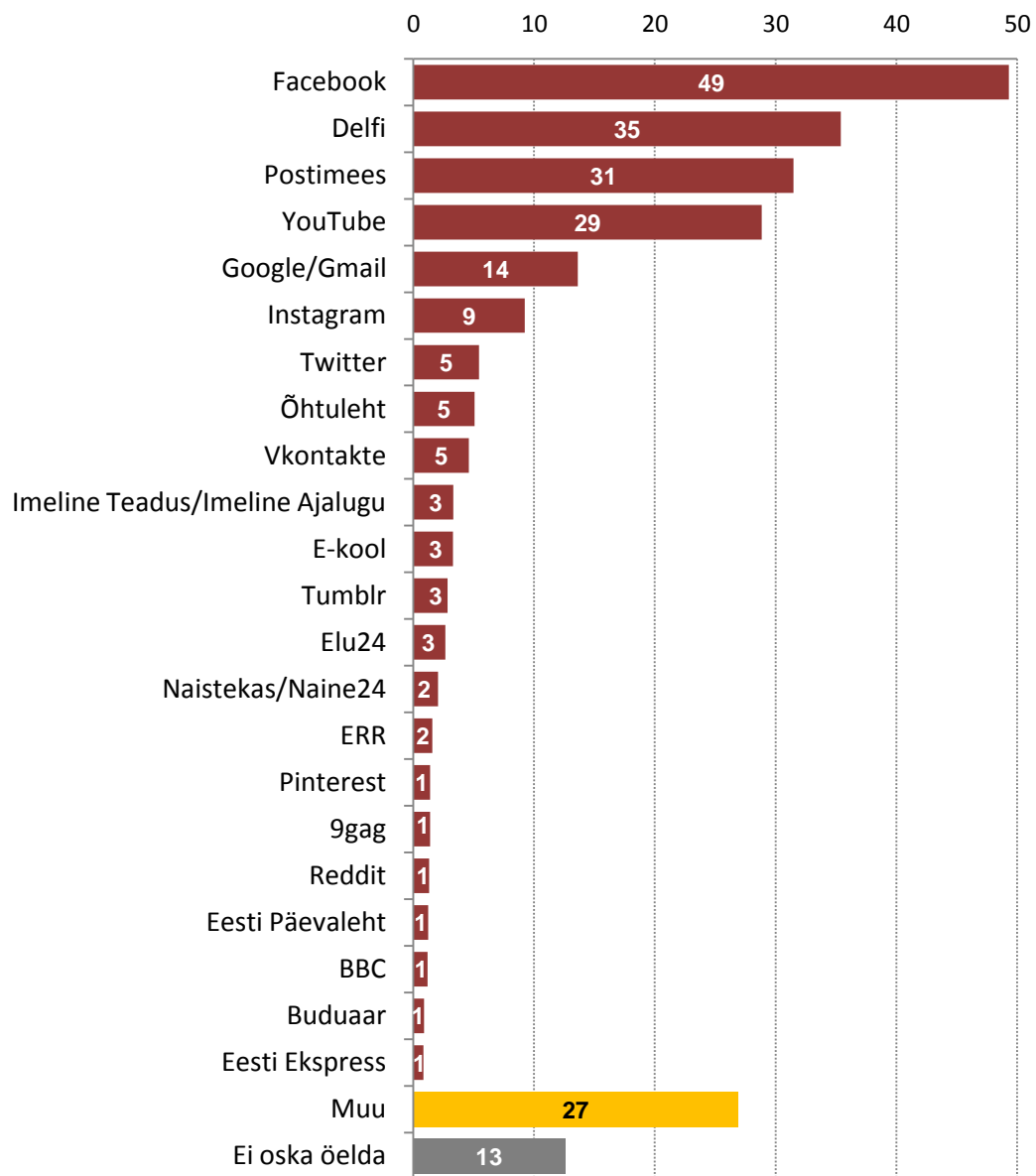
Joonis 6. Infokanalite sagedased kasutajad vanusegruppide lõikes. (%; N = kõik vastajad)

*Joonisel on esitatud nende vastajate osakaalud, kes kasutavad antud kanaleid vähemalt kord nädalas.

Järgnevalt paluti noortel spontaanselt nimetada, milliseid interneti lehekülgi või ajalehti/ajakirju nad kõige sagedamini loevad (Joonis 7). Noorte seas kõige populaarsemad Eesti infoportaalid on Delfi ning Postimees ja rahvusvahelistest sotsiaalvõrgustikest kasutatakse enim Facebooki ja YouTube'i. Lisaks joonisel välja toodule on 27% noortest nimetanud palju väga erinevaid spetsiifilisi interneti lehekülgi, ajalehti ja ajakirju, mida suurem hulk noori sagedasti ei loe ega kasuta ning mida ilmselt eelistatakse lähtuvalt individuaalsetest huvidest ja vajadustest. Nende seas on noored nimetanud näiteks Tantsuneti, Mototehnikat ja Deviantarti.

Joonis 7. Millised on 3 peamist internetilehekülge või ajalehte/ajakirja, mida Te kõige sagedamini loete/kasutate? (%; N = kõik vastajad)

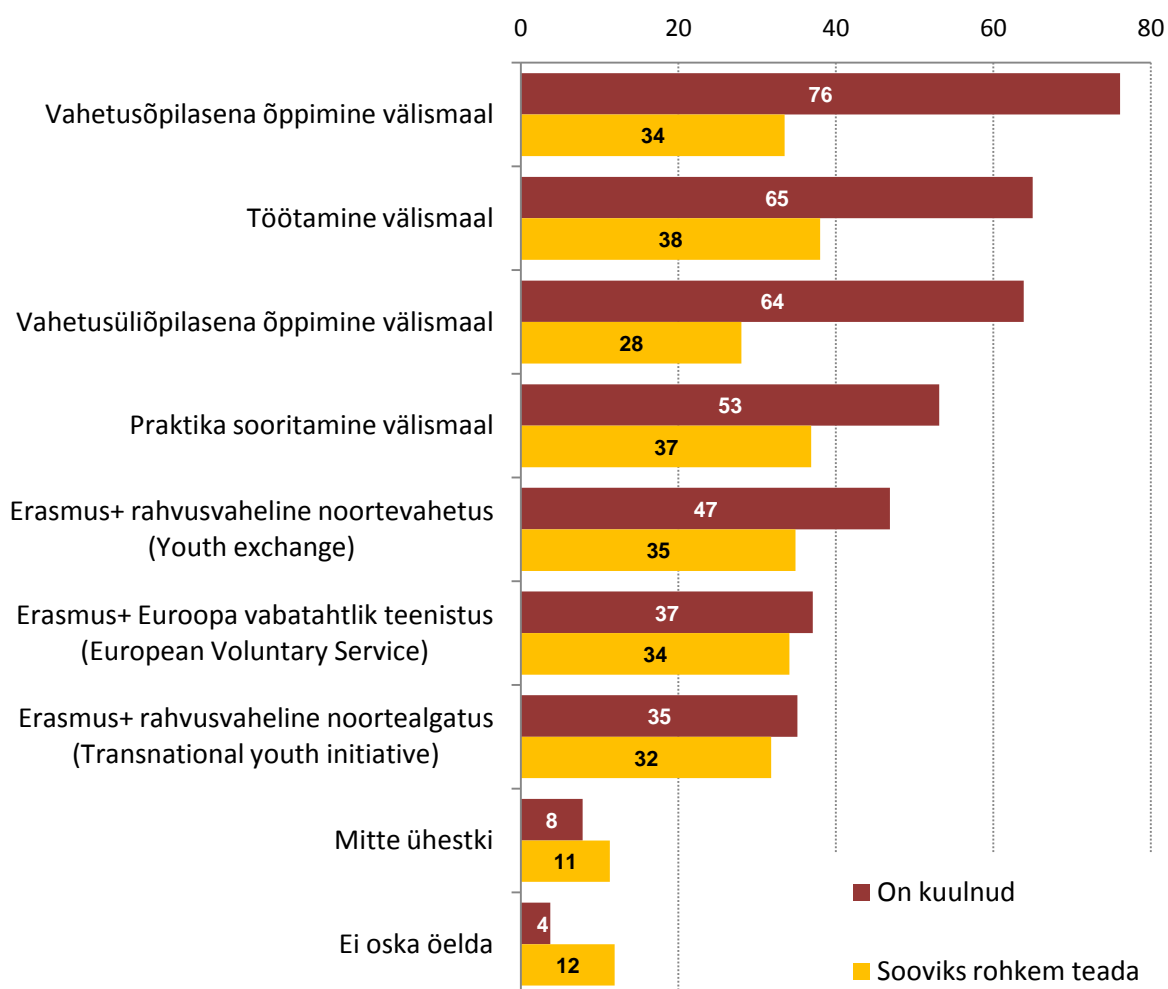
*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

3. Rahvusvahelised võimalused

Käesolevas peatükis on käsitletud erinevaid rahvusvahelisi võimalusi, sealhulgas on uuritud, kui palju noori on kasutanud mõnda rahvusvahelist võimalust, milline on noorte teadlikkus erinevatest rahvusvahelistest projektidest/programmidest ning milline on noorte vajadus rahvusvaheliste võimaluste alase info järele.

Noorte teadlikkus rahvusvahelistest projektidest/programmidest on üldiselt kõrge (Joonis 8). Enamik (88%) vastanutest on kuulnud vähemalt ühest noortele suunatud rahvusvahelisest võimalusest. Kõige enam ollakse teadlikud vahetusõpilasena õppimise võimalusest välismaal (76%), töötamisest välismaal (65%) ja vahetusüliõpilasena õppimisest välismaal (64%). Soov rohkem teada on erinevate projektide lõikes suhteliselt sama – iga kolmas noor sooviks saada rohkem infot.

Joonis 8. Noorte teadlikkus rahvusvahelistest võimalustest ning soov rohkem teada. (%; N = kõik vastajad)

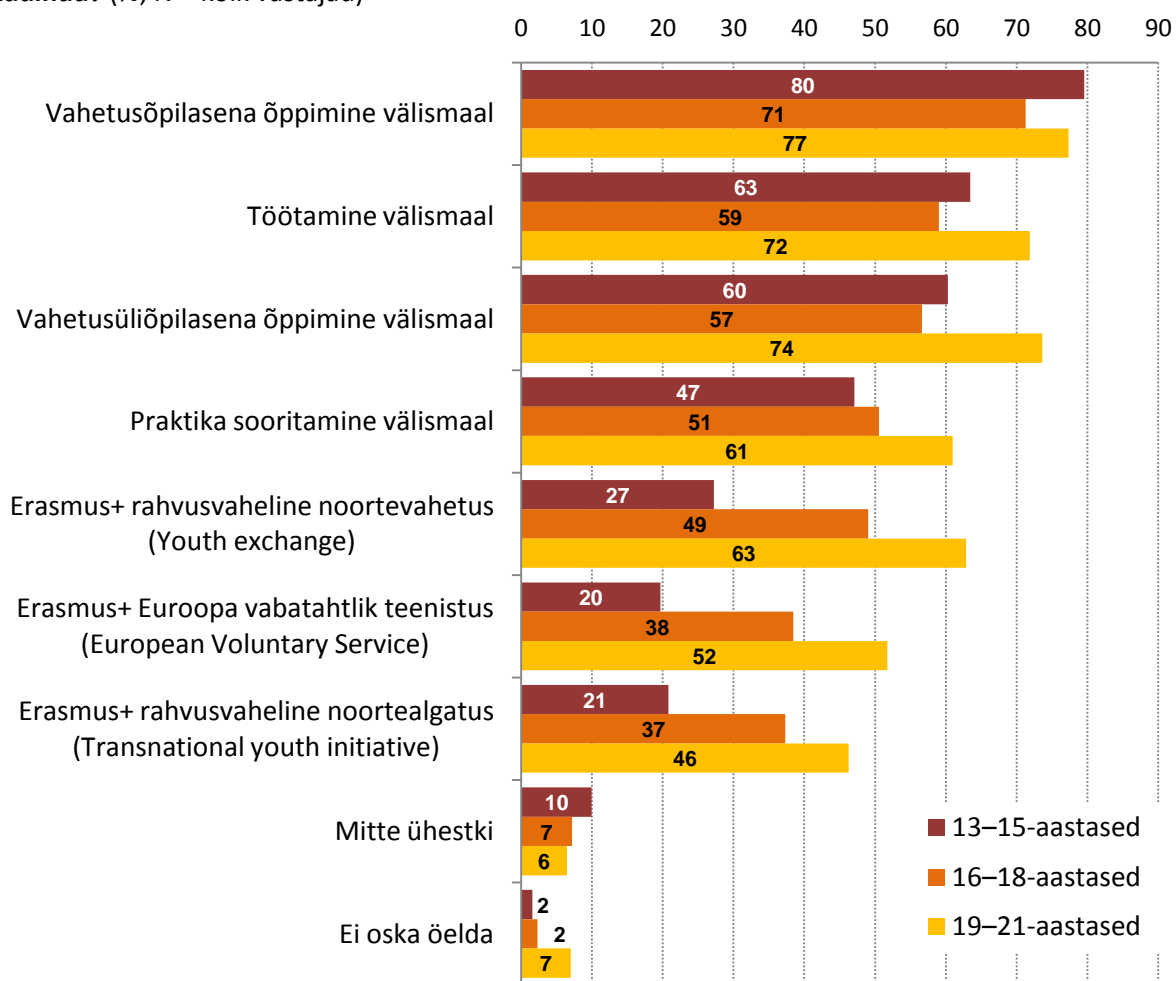

*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

Naissoost noored on meessoost noortest keskmisest veidi enam teadlikumad kõikidest rahvusvahelistest võimalustest, samuti on nad noortele suunatud rahvusvahelistest võimalustest huvitatud rohkem kui meessoost vastajad. Sellest tulenevalt peaks edaspidi erinevate rahvusvaheliste võimaluste tutvustamisel pöörama rohkem tähelepanu meessoost noorte seas huvi ning teadlikkuse suurendamisele. Rahvuse lõikes teadlikkust uurides ilmneb, et on vajalik mitte-eestlaste seas tõsta rahvusvahelistest võimalustest teadlikkuse taset. Mitte-eestlased on erinevatest noortele suunatud rahvusvahelistest võimalustest tunduvalt vähem teadlikumad kui eesti rahvusest noored. Seetõttu mitte-eestlased soovivadki eestlastega võrreldes rohkem informatsiooni saada erinevate noortele suunatud võimaluste kohta. Kõige suurem erinevus on teadlikkuses vahetusõpilasena õppimisest välismaal, kus 80% eestlastest on sellest võimalusest teadlik ning mitte-eestlastest vaid 48%.

Vanuse kasvades üldiselt kasvab ka teadlikkus erinevatest noortele suunatud rahvusvahelistest võimalustest (Joonis 9). Selgelt ilmneb see Erasmus+ programmide osas: erinevatest Erasmus+ rahvusvahelistest võimalustest on enim teadlikumad 19–21-aastased ja kõige vähem teadlikumad 13–15-aastased. Samas on ka kõige nooremas vanusegrupis üldine teadlikkuse tase üsna kõrge – vaid iga kümnes 13–15-aastane ei ole kuulnud mitte ühestki noortele suunatud rahvusvahelisest võimalusest.

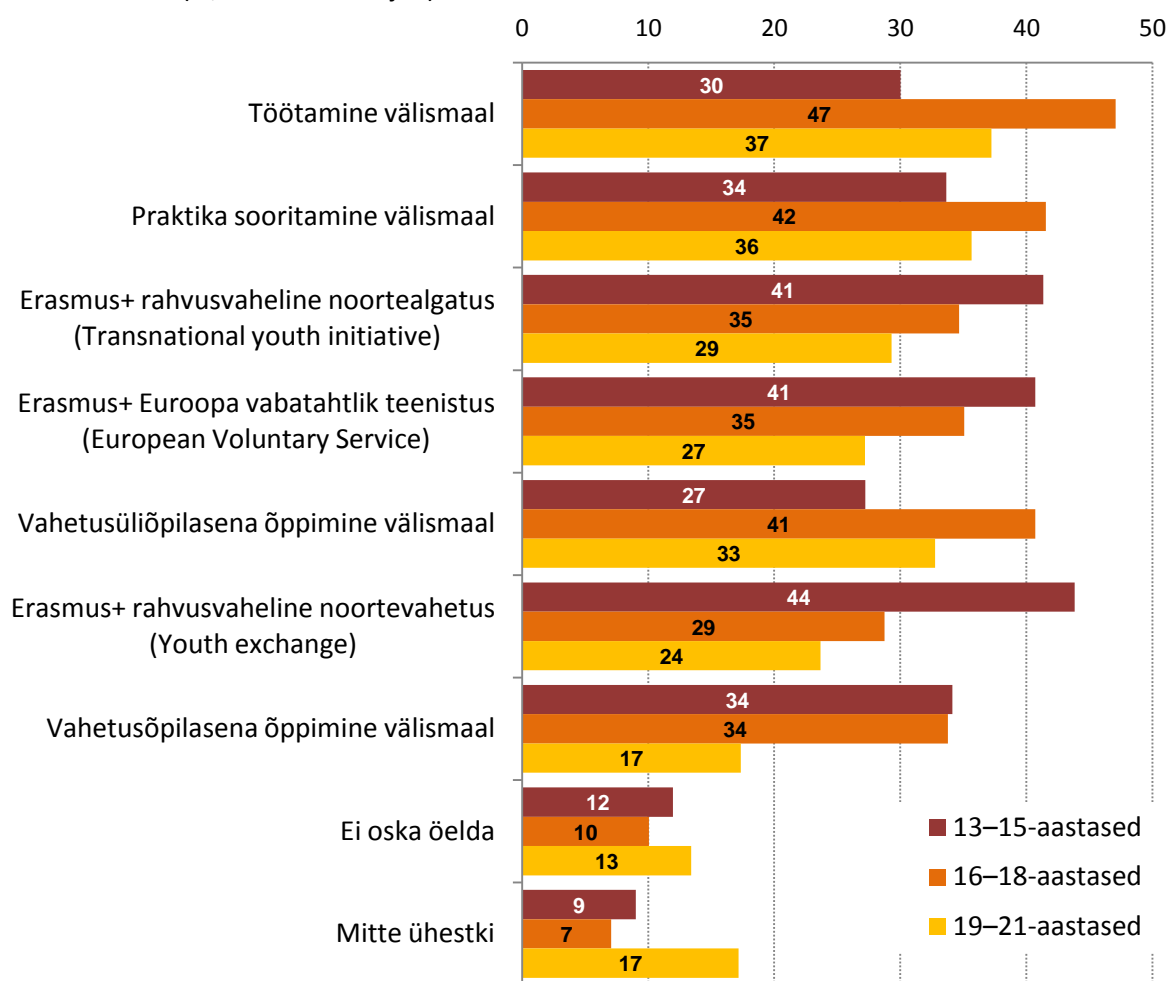
Joonis 9. Millistest järgnevatest noortele suunatud rahvusvahelistest võimalustest Te olete kuulnud? (%; N = kõik vastajad)

*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

Kuna 13–15-aastased on Erasmus+ programmidest vähem teadlikumad, soovivad nad teistest enam nende programmide kohta infot saada (Joonis 10). 16–18-aastased sooviksid rohkem teada saada välismaal töötamise, välismaal praktika sooritamise ja vahetusüliõpilasena välismaal õppimise kohta. 19–21-aastaste seas on üldiselt vähem neid, kes soovivad erinevate noortele suunatud programmide kohta infot saada. Seda võib seletada ka nende suurema teadlikkusega erinevatest noortele suunatud rahvusvahelistest võimalustest.

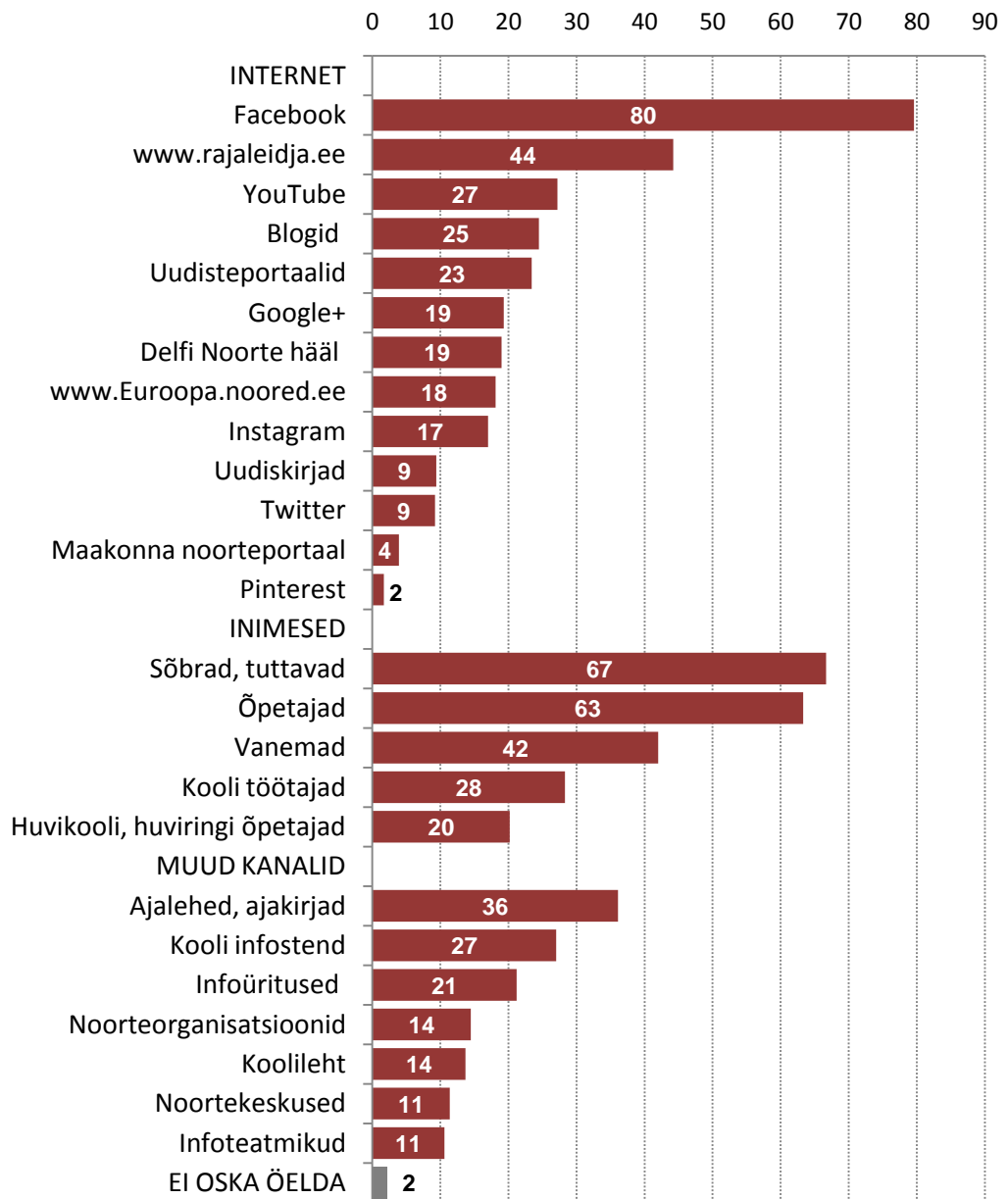
Joonis 10. Millistest järgnevatest noortele suunatud rahvusvahelistest võimalustest Te sooviksite rohkem teada? (%; N = kõik vastajad)

*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

Järgnevalt küsiti rahvusvahelistest võimalustest teadlike noorte käest, millistest kanalitest nad on infot saanud (Joonis 11). Kõige enam on noored saanud infot Facebooki vahendusel (80%), samuti on olulisemateks infoallikateks sõbrad, tuttavad (67%) ning õpetajad (63%). Teistest kanalitest on saanud informatsiooni tunduvalt väiksem osa noortest. Kõige vähem on noored saanud infot Pinterestist ning maakonna noorteportaalist. Viimaseid kasutavad noored üldiselt huvipakkuvate teemade kohta info saamiseks ka kõige vähem (vt Joonis 5).

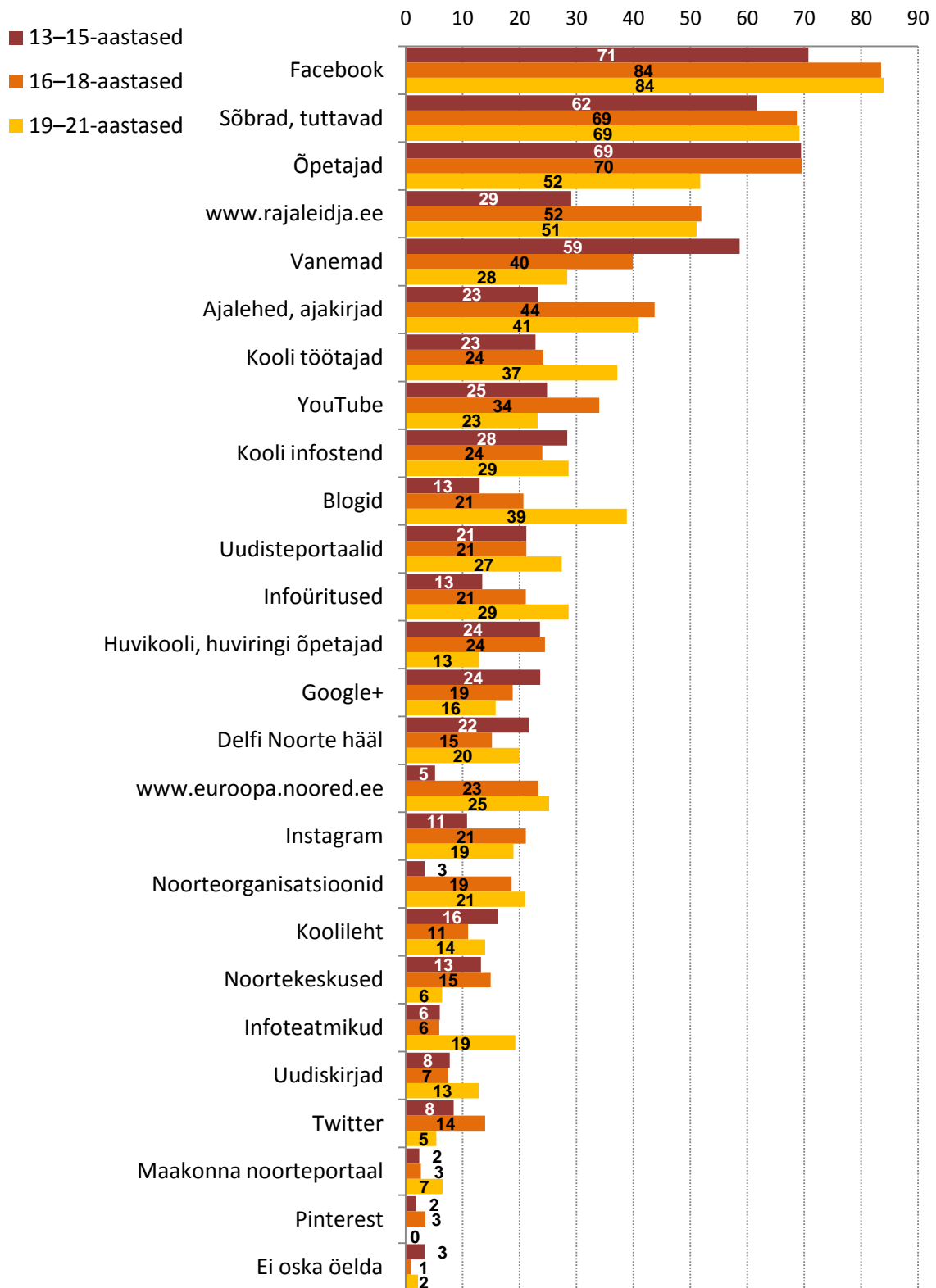
Joonis 11. Millistest järgnevatest kanalitest Te olete saanud infot noortele suunatud rahvusvaheliste võimaluste kohta? (%; N = 265; vastajad, kes on kuulnud vähemalt ühest noortele suunatud rahvusvahelisest projektist)

*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

Kuigi Facebook on kõigi kolme vanusegrupi seas kõige olulisemaks allikaks rahvusvaheliste võimaluste kohta info saamiseks, on 13–15-aastased sellest allikast saanud infot mõnevõrra vähem kui 16–21-aastased (Joonis 12). Kui 13–15-aastastest suur osa (59%) on saanud infot vanematelt, siis vanuse kasvades vanematelt rahvusvaheliste võimaluste kohta info saanute osakaal väheneb. 19–21-aastased noored saavad ka harvemini kui nooremad vastajad infot õpetajatelt. Eelnev on tõenäoliselt tingitud sellest, et 19–21-aastased on iseseisvamad ning kasutavad info saamiseks palju erinevaid kanaleid. Seda näitab ka tulemus, et vanuse kasvades saab üha suurem osa noortest rahvusvaheliste võimaluste kohta infot erinevatest noorteorganisatsioonidest, veebilehelt www.euroopa.noored.ee, blogidest, infoüritustelt ja infoteatmikest.

Joonis 12. Millistest järgnevatest kanalitest Te olete saanud infot noortele suunatud rahvusvaheliste võimaluste kohta? (%; N = 265; vastajad, kes on kuulnud vähemalt ühest noortele suunatud rahvusvahelisest projektist)

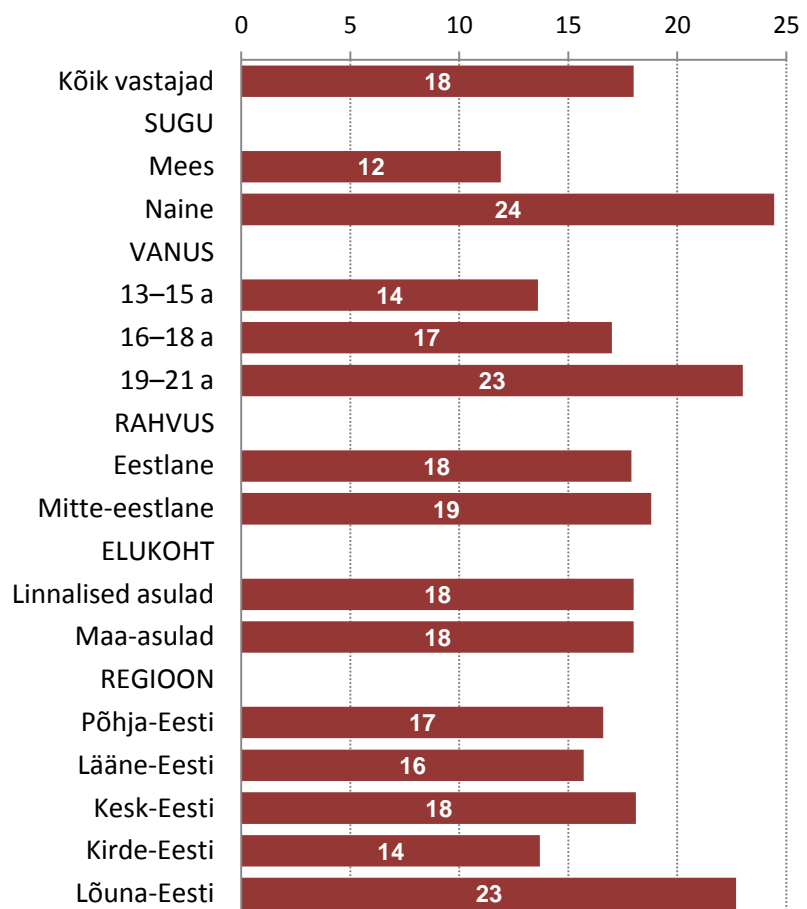

*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

Kõikidest küsitlusele vastanud noortest on 18% ise kasutanud mõnda neile suunatud rahvusvahelist võimalust (Joonis 13). Rahvusvaheliste võimaluste kasutamine vanusega kasvab. Samuti ilmneb, et naissoost noorte seas on oluliselt rohkem rahvusvahelisi võimalusi kasutanuid kui meessoost noorte seas. Antud tulemuse üheks põhjuseks võib olla asjaolu, et naissoost noored on meessoost noortest oluliselt rohkem huvitatud reisimisest (vt Joonis 3) ja ka erinevatest rahvusvahelistest võimalustest (vt lk 17). Rahvuse ning asulatüübi lõikes rahvusvaheliste võimaluste kasutamine ei erine, küll aga on regioonide lõikes märgata, et Lõuna-Eesti noorte seas on teiste regioonidega võrreldes veidi rohkem rahvusvahelisi võimalusi kasutanuid.

Joonis 13. Kas Te olete ise kasutanud mõnda noortele suunatud rahvusvahelist võimalust?

(%; N = kõik vastajad)

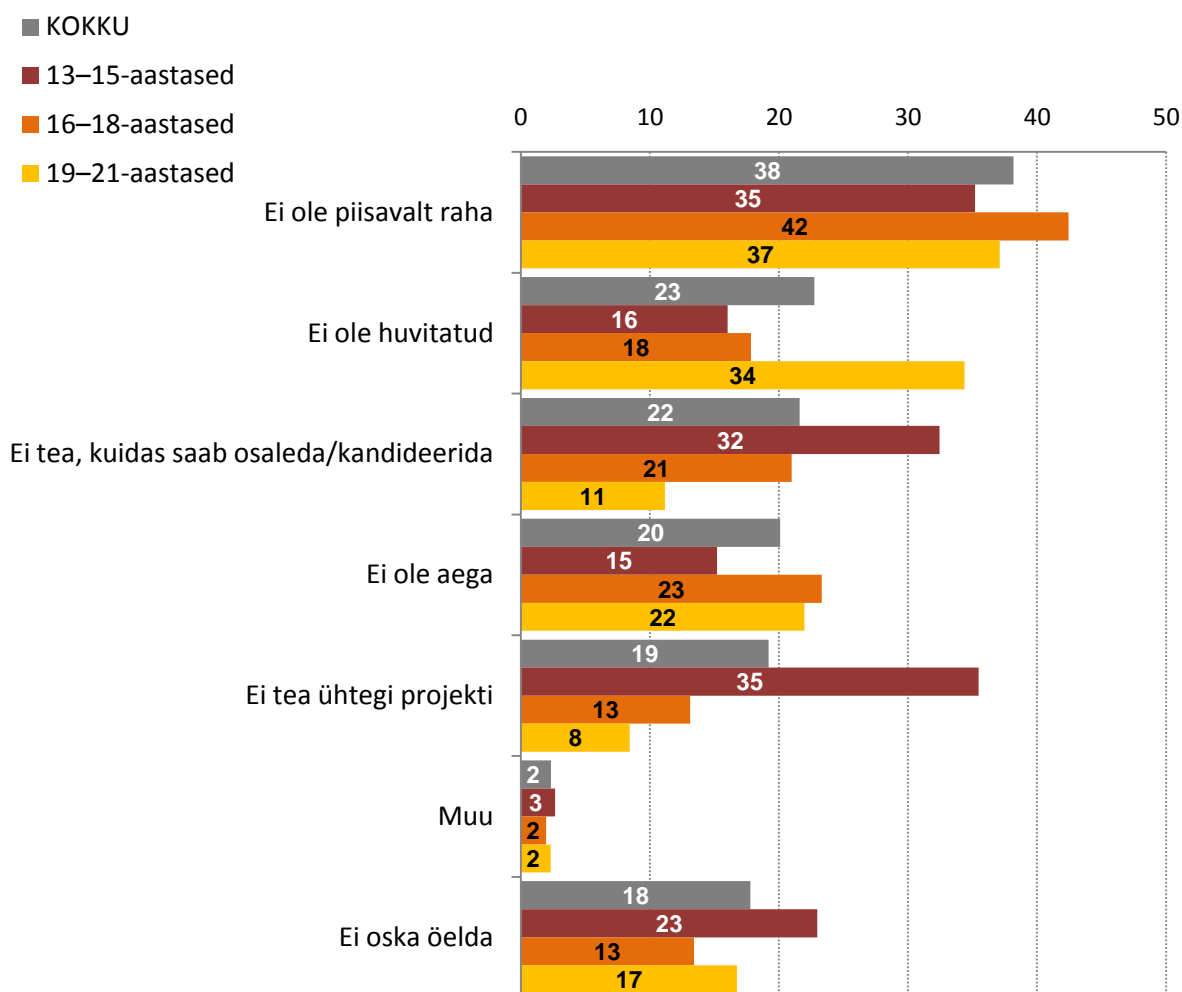
*Joonisel on välja toodud nende vastajate osakaalud, kes on kasutanud mõnda noortele suunatud rahvusvahelist võimalust.

Järgnevalt paluti rahvusvahelisi võimalusi kasutanutel nimetada see programm või projekt, kus nad osalesid. Kuna rahvusvahelisi võimalusi kasutanuid oli vaid 54 noort (18% kõikidest küsitlusele vastajatest) ning vastused enamjaolt olid erinevad, ei saa siinkohal programmide/projektide sagedusi välja tuua. Konkreetsetest programmidest nimetasid noored: Erasmus noortevahetust, Comeniust, Leonardo da Vincit, YFU-t ja Rotary noortevahetust. Mitmed vastajad aga mainisid üldiselt näiteks vahetus(üli)õpilasena välismaal käimist, modellitööd välismaal, noortelaagrit, noortevahetust, kooli korraldatud projektis osalemist.

Iga kolmas noor, kes ei ole rahvusvahelist võimalust kasutanud, toob põhjenduseks rahapuuduse (Joonis 14). Iga viies noor, kes ei ole rahvusvahelist võimalust kasutanud, ei ole huvitatud rahvusvaheliste võimaluste kasutamisest; ei tea, kuidas osaleda/kandideerida; ei oma selle jaoks aega; ei tea ühtegi projekti. Põhjendused vanusegruppide lõikes mõnevõrra erinevad. Nooremate seas on oluliselt rohkem neid, kes ei tea ühtegi rahvusvahelist võimalust pakkuvat projekti ja ei tea, kuidas saab osaleda/kandideerida. Seetõttu tuleks edaspidi pöörata tähelepanu antud vanusegrupile suunatud rahvusvaheliste võimaluste tutvustamisele. 19–21-aastaste seas on võrreldes teiste vanusegruppidega oluliselt rohkem neid noori, kes ei ole kasutanud rahvusvahelisi võimalusi seetõttu, et ei ole nendest huvitatud.

Meessoost noorte seas on rohkem neid vastajaid, kes ei ole kasutanud mõnda rahvusvahelist võimalust, sest ei ole nendest huvitatud ning ei tea, kuidas saab osaleda/kandideerida. Naissoost vastajate seas on 9 protsendipunkti võrra rohkem kui meessoost vastajate seas neid noori, kes ei oska põhjendada, miks nad ei ole ühtegi rahvusvahelist võimalust kasutanud.

Joonis 14. Millistel põhjustel Te ei ole kasutanud noortele suunatud rahvusvahelisi võimalusi? (%; N = 246; vastajad, kes ei ole kasutanud ühtegi noortele suunatud rahvusvahelist võimalust)

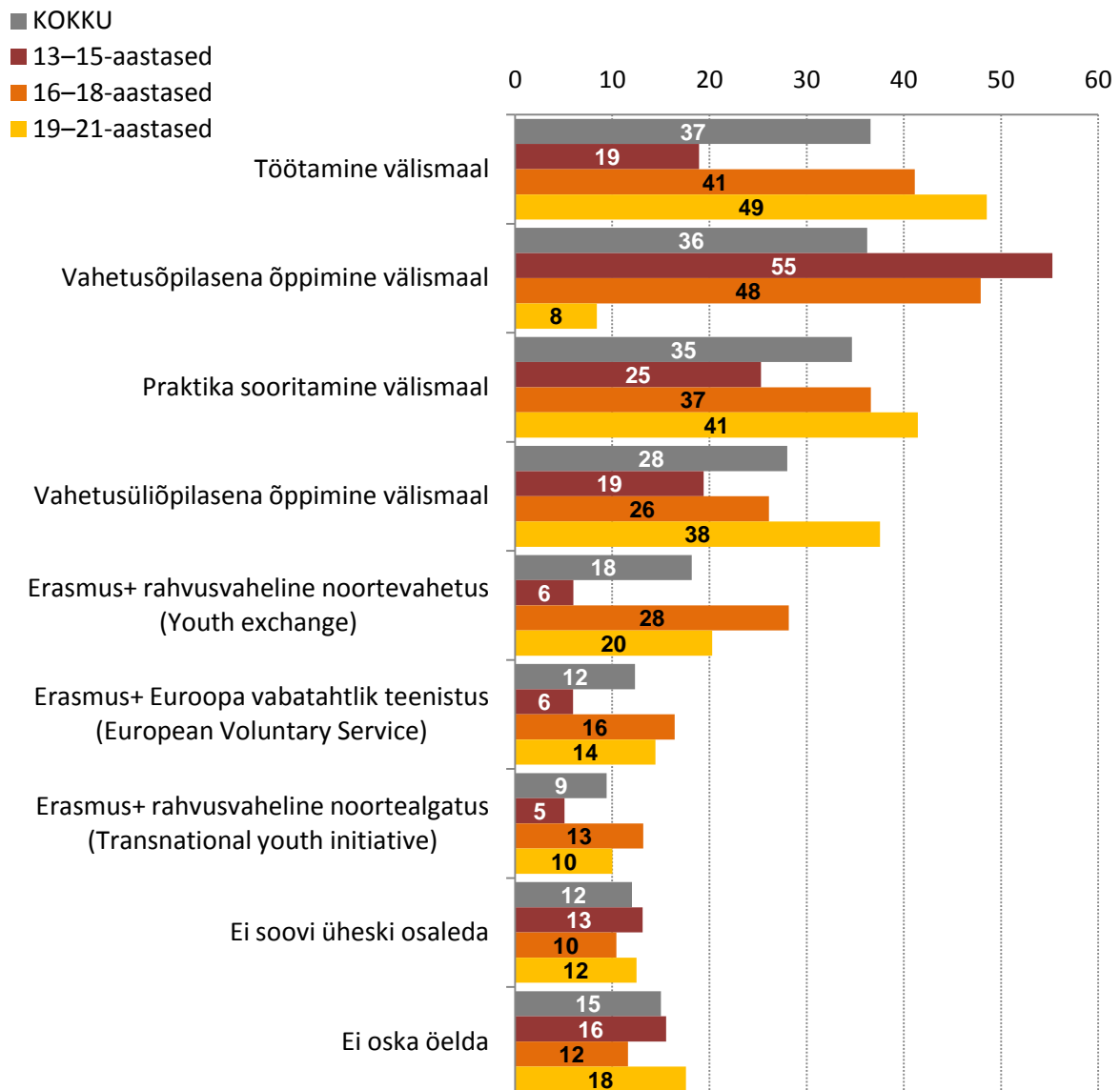

*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

Projektid ja programmid, milles noored sooviksid osaleda, on välja toodud Joonisel 15. Uuringust ilmneb, et kõige enam soovivad noored rahvusvahelistest võimalustest kasutada töötamist välismaal (37%), seejärel vahetusõpilasena õppimist välismaal (36%) ja praktika sooritamist välismaal (35%). Nooremad vastajad on oluliselt rohkem huvitatud vahetusõpilasena õppimisest välismaal. Antud tulemus on ka mõistetav, sest vahetusõpilasena õppimise võimalus välismaal on just nooremale vanusegrupile suunatud. Huvi välismaal töötamise, praktika sooritamise ning vahetusõpilasena õppimise vastu vanusega oluliselt kasvab, mis on ilmselt samuti tingitud sellest, et antud programmid on mõeldud just vanematele vanusegruppidele.

Naissoost noorte seas on veidi rohkem kui meessoost noorte seas neid, kes sooviksid töötada välismaal, osaleda Erasmus+ rahvusvahelises noortevahetuses ja Euroopa vabatahtlikus teenistuses. Meessoost noored soovivad osaleda vahetusõpilasena õppimisest välismaal.

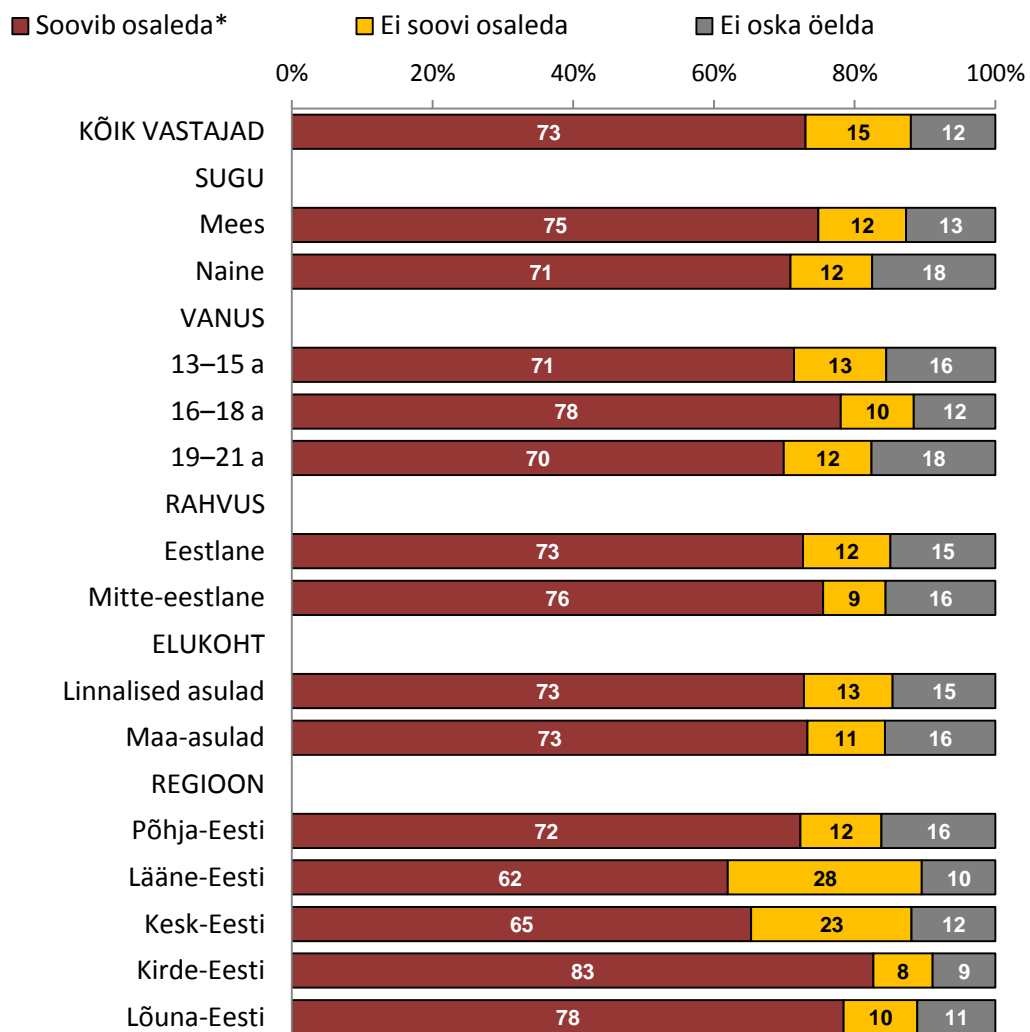
Joonis 15. Millistes järgnevatel noortele suunatud rahvusvahelistes projektides Te sooviksite osaleda? (%; N = kõik vastajad)

*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

Kõikidest vastanutest 73% sooviks osaleda vähemalt ühes rahvusvahelises projektis (Joonis 16). Soov osaleda mõnes rahvusvahelises projektis asulatüübi, rahvuse ning soo lõikes oluliselt ei erine. Küll aga on 16–18-aastaste noorte seas mõnevõrra rohkem neid, kes sooviks osaleda mõnes rahvusvahelises projektis. Regioonide lõikes ilmneb, et Kirde-Eesti noorte seas on rohkem neid, kes sooviks kasutada mõnda rahvusvahelist võimalust.

Joonis 16. Millistes järgnevatel aastatel suunatud rahvusvahelistes projektides Te sooviksite osaleda? (N = kõik vastajad)

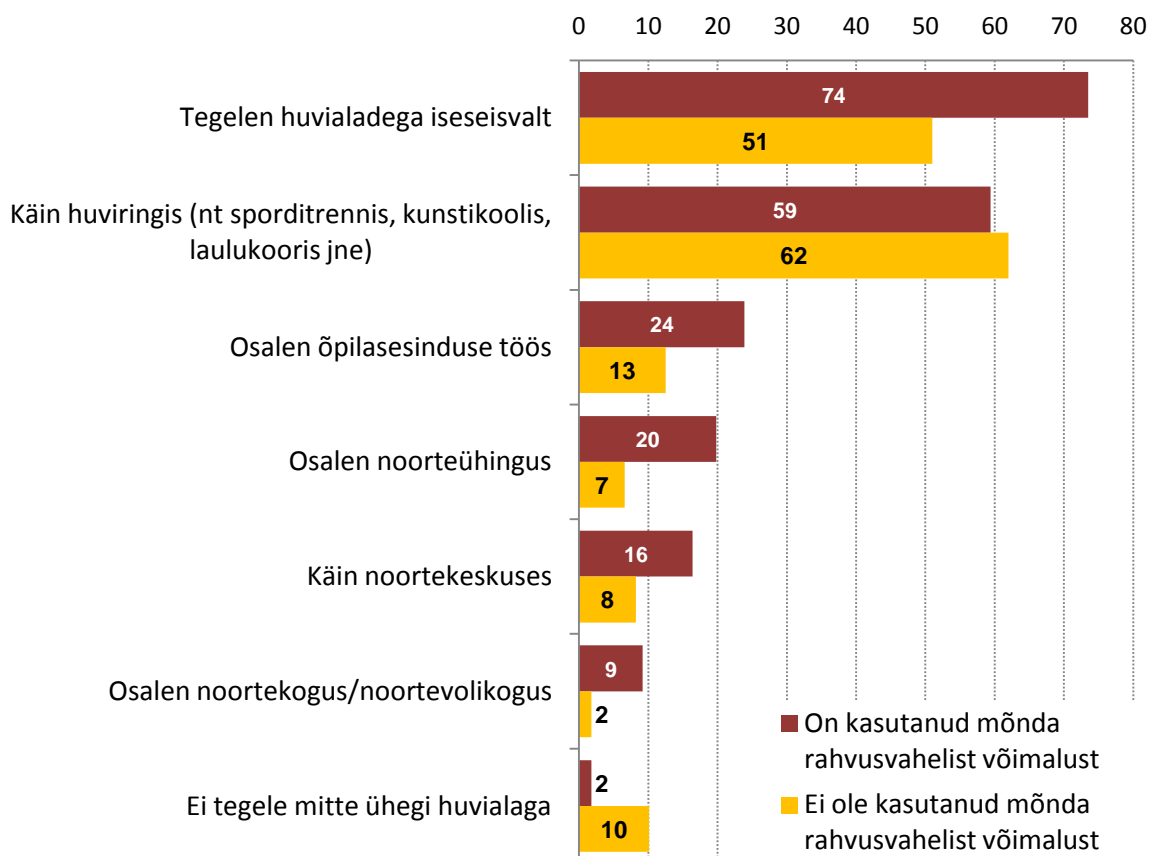

*Vastajad, kes nimetasid vähemalt ühte rahvusvahelist võimalust, mida nad sooviksid kasutada.

4. Rahvusvahelisi võimalusi kasutanud noored

Käesolevas peatükis on vaadeldud eraldi rahvusvahelisi võimalusi kasutanud noorte profiili. Rahvusvahelisi võimalusi kasutanute ja mittekasutanute vaba aja veetmise tegevused mõnevõrra erinevad. Enamik (74%) noortest, kes on kasutanud mõnda rahvusvahelist võimalust, tegeleb oma huvialadega iseseisvalt. Seevastu noortest, kes ei ole kasutanud mõnda rahvusvahelist võimalust, käib enamus huviringis. Üldiselt noored, kes on osalenud mõnes rahvusvahelises projektis või programmis, tegelevad erinevate huvialadega aktiivsemalt. Noorte seas, kes ei ole kasutanud rahvusvahelisi võimalusi, on 8 protsendipunkti võrra rohkem neid, kes ei tegele mitte ühegi huvialaga. Eelnevast tulenevalt võib järeldada, et noored, kes kasutavad rahvusvahelisi võimalusi, on ka oma igapäeva elus aktiivsemad.

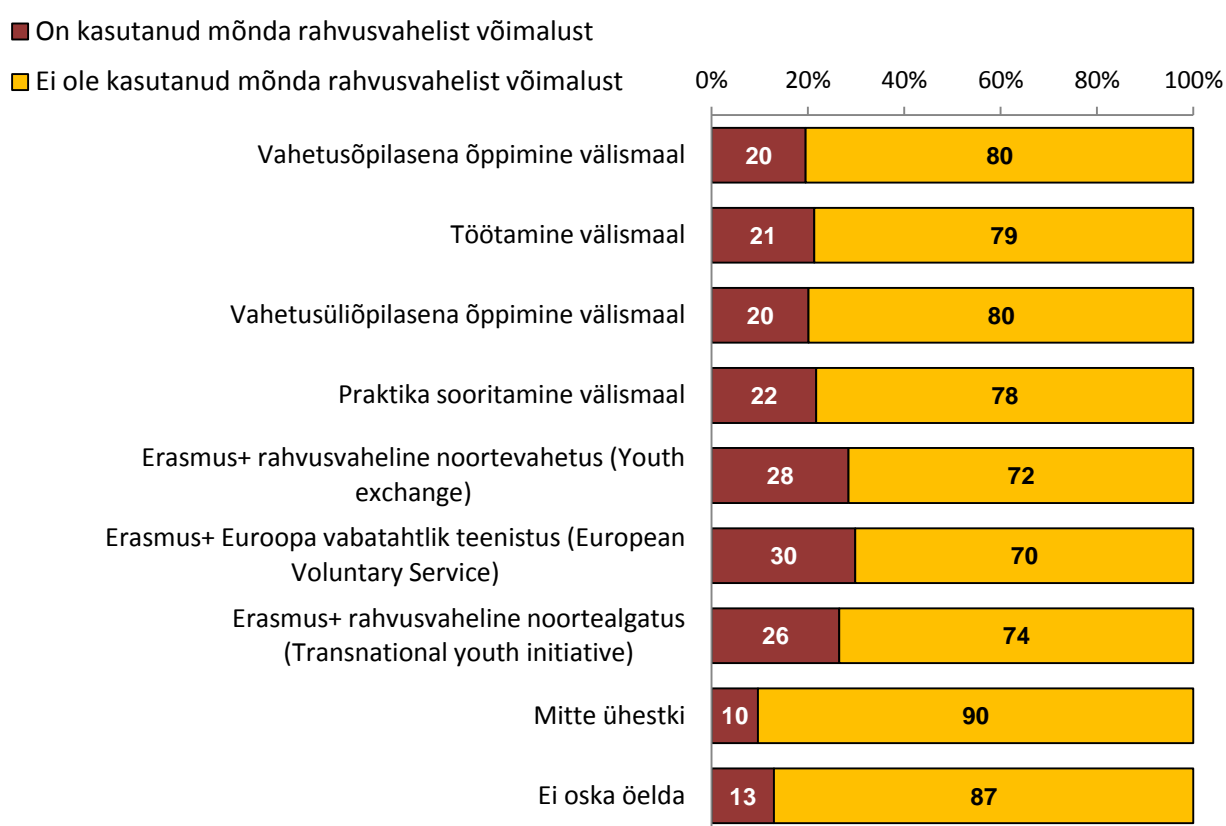
Joonis 17. Vaba aja veetmise võimaluste kasutamine rahvusvaheliste võimaluste kasutamise lõikes. (%); N = kõik vastajad

*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

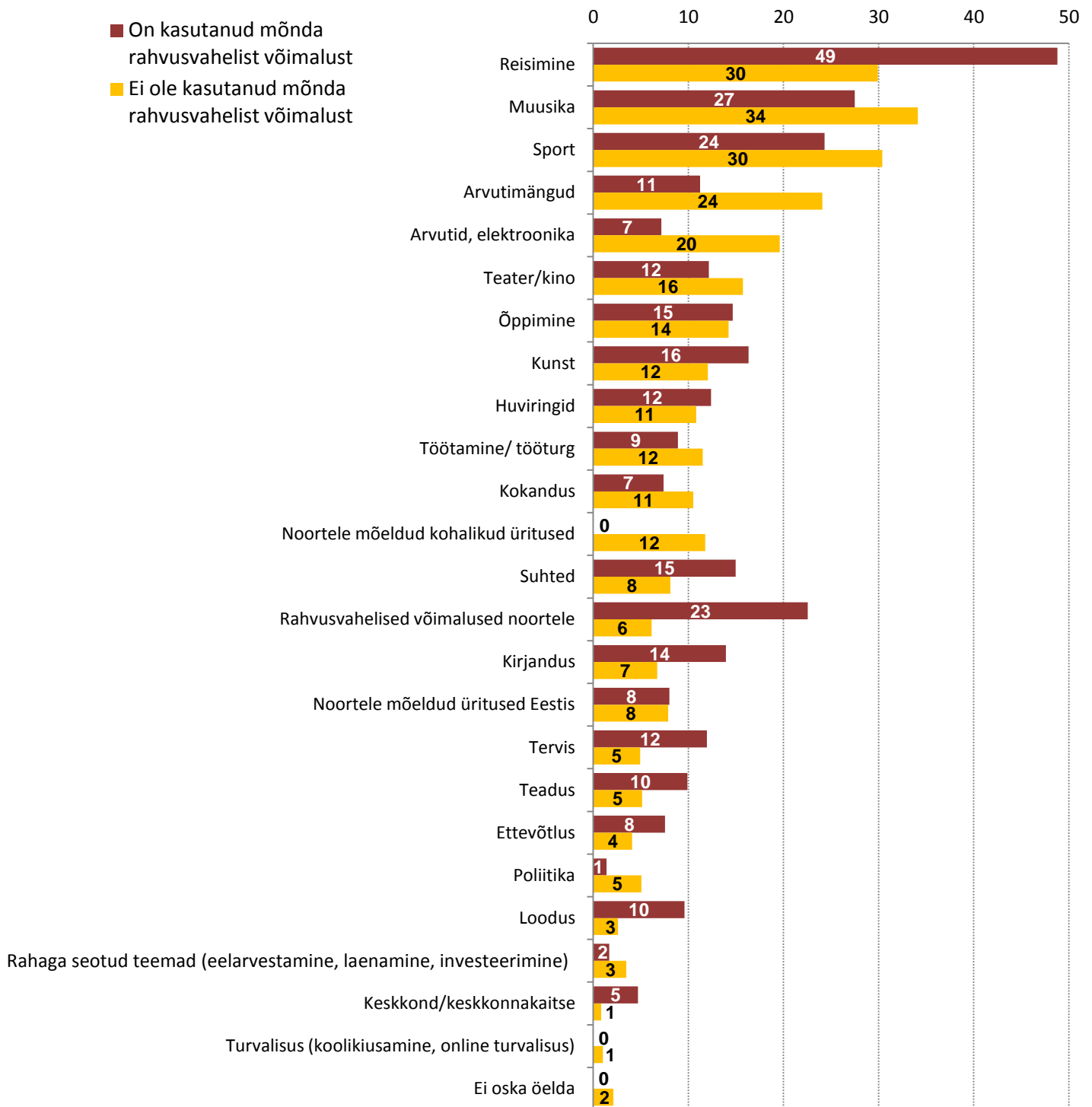
Üldiselt erinevatest rahvusvahelistest võimalustest teadlikest on väike osa ise kasutanud mõnda noortele suunatud rahvusvahelist võimalust (Joonis 18). Erasmus+ programmist teadlike hulgas on mõnevõrra rohkem rahvusvahelist võimalust kasutanud noori kui teistest programmidest teadlike hulgas. Mõnevõrra vastuoluline on, et mitte ühestki noortele suunatud rahvusvahelist võimalusest teadlikest vastajatest iga kümnes on siiski ise kasutanud mõnda rahvusvahelist võimalust. Selle põhjuseks võib olla, et noored on kasutanud mõnda võimalust, mis ei olnud ette antud loetelus või peavad noored rahvusvahelise võimaluse kasutamise all silmas midagi üldisemat. Näiteks vastusena küsimusele, millistes rahvusvahelistes projektides või programmides on noored ise osalenud, nimetasid mõned noored modellitööd välismaal, kooli projektis osalemist jms (vt lk 21).

Joonis 18. Rahvusvaheliste võimaluste kasutamine erinevatest võimalustest teadlikkuse lõikes (N = kõik vastajad)

Uuringust selgub, et rahvusvahelisi võimalusi kasutanute ning mittekasutanute huvid mõnevõrra erinevad (Joonis 19). Ei ole üllatav, et rahvusvahelisi võimalusi kasutanud noored on oluliselt rohkem huvitatud reisimisest ning noortele suunatud rahvusvahelistest võimalustest. Mõnevõrra rohkem on nad huvitatud ka kirjandusest, suhetest, tervisest ning loodusest. Selle üheks põhjuseks võib olla, et mitmed programmid puudutavad nende teemadega seotud rahvusvahelisi probleeme ning rahvusvahelistes projektides osalemine võimaldab noortel oma maailmapilti avardada ja reisida.

Joonis 19. Rahvusvaheliste võimaluste kasutamine huvipakkuvate teemade lõikes. (%) N = kõik vastajad)

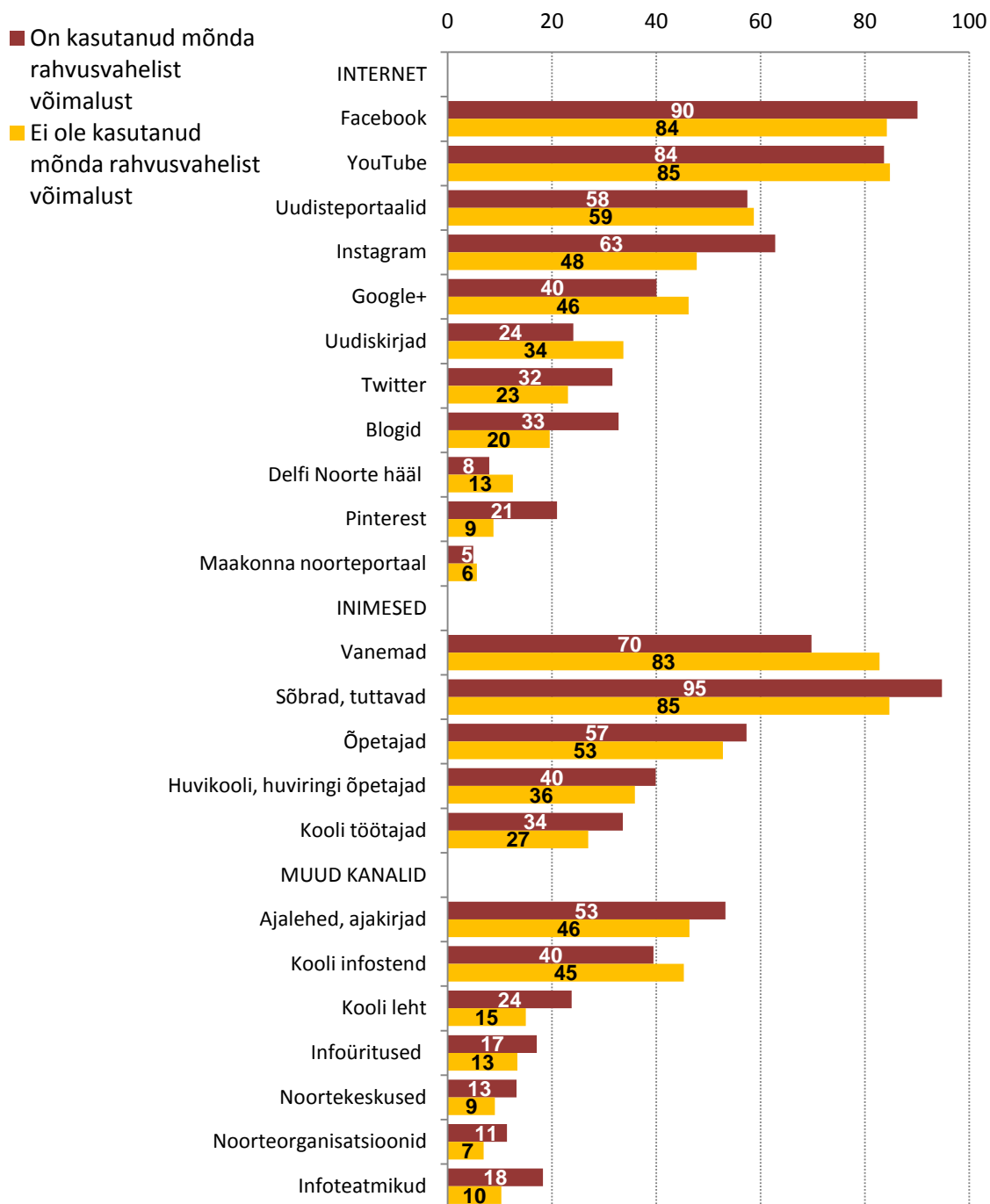

*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

Erinevate infokanalite kasutatavus rahvusvahelistes projektides/programmides osalenud ja mitteosalenud noorte puhul erineb (Joonis 20). Kõige suurem erinevus ilmneb Instagrami sagedaste kasutajate puhul – rahvusvahelises programmis/projektis osalenud noored kasutavad endale huvi pakkuvate teemade kohta info saamiseks Instagrami oluliselt sagedamini. Selle põhjuseks võib olla, et välismaal olles teevad noored palju pilte ja mugav on neid visuaalse suunitlusega mobiilirakenduse

vahendusel jagada ning jälgida ka teiste rahvusvahelistes programmides/projektides osalevate noorte tegemisi. Mõnevõrra rohkem on rahvusvahelist võimalust kasutanud noorte seas ka neid, kes saavad huvipakkuvat infot sagedasti sõpradelt, tuttavatel, ajalehtedest ja ajakirjadest. Kuna rahvusvahelisi võimalusi kasutanud noored tutvuvad programmis osalemise käigus mitmete erinevate inimestega nii Eestist kui ka välismaalt, on neil tõenäoliselt ka rohkem kontakte, kellelt huvipakkuvate teemade kohta infot küsida.

Joonis 20. Rahvusvaheliste võimaluste kasutamine sagedaste infokanalite kasutajate lõikes. (%; N = kõik vastajad)

*Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

**Joonisel on esitatud nende vastajate osakaalud, kes kasutavad antud kanaleid info saamiseks vähemalt kord nädalas.